נעשה כאומר לה אלו כו' · הכא לא מצי למיפרך והא לא אמר לה הכי כדפריך בתש"פ (נעיל דף מח:) דהכא אין אנו משמין נדר מכאן שנדר אלא טעמא בעלמא הוא דאמרה אלא בשביל שרואה שיהיו מעשה ידיה שלה אבל התם גבי מקדיש ידי אשתו אין הנדר טוב וצריך לתקן דיבורו שרואה לומר יקדשו ידיה לעשיהן להכי פריך לה התם: **אלא** לא תימא דעשה כו' · לא הוה מצי למימר דמתני' דהכא כר"מ דאמר אין אדם מוציא דבריו לבטלה כדמסני בתש"פ (שם) דלא דמי דודאי משום דאין אדם מוציא דבריו לבטלה יש לנו לתקן דיבורו כמו התם דמקדיש מעשה ידיה ואמרי' דבעי למימר יקדשו ידיך לעשיהן דאינו אלא תיקון מלה בעלמא אבל להוסיף על הדיבור מה שלא אמר כלל אין לנו להוסיף בשביל כך כיון שאין לנו לומר שכך היה דעתו בלא שום דיבור אחר כמו שהייתי סבורין מתחלה: **והאידנא** דאדרתן לא מצינא לאיגלגולי בהדך · ואדעתא דהכי לא מחלה שידיהם הלכך משועבד לה ומ"מ חל הנדר בשעת הנדר אכתי לא היה משועבד לו כמו בלא טעם מחילה הנדר חל שכל זמן שהיא עמו יש לה לגלגל עמו דאע"ג דאין יורדת עמו דאין זה חשיב ירידה דמיירי שאין בני משפחתה העשירים כמו בעלה רגילין בכך אלא אביה מתוך עושרו היה מוותר הלכך יש לה לגלגל עמו וכשאינה עמו יש לה להניגו כמו שהיתה רגילה בבית אביה: **שהגיע** זמן ולא נשאו · פירש בקונטרס דמדאוריי'תא לא משתעבד לה לפיכך הנדר חל וקשה דא"כ מן הנשואין כמו יחול הנדר מהאי טעמא דהא קיימא לן דמזונות נשואה דרבנן ועוד קונס שאני עושה לפיך אמאי אין הנדר חל והא מעשה ידיה לבעלה לכ"ע לא הוי אלא מדרבנן וגרמה לפרש שהגיע זמן ולא נשאו כלו' הא דקתני יעמיד פרנס אשהגיע זמן ולא נשאו קאי אבל כשנדר עדיין לא הגיע הזמן לפיכך חל הנדר ודוקא הגיע זמן אבל נשאת אין צריך להעמיד פרנס דסברה וקיבלה כדאמר בסמוך ועוד י"ל כשהדירה כבר הגיע הזמן ומיהו חל הנדר דלא אלמוה רבנן לשיעבודא דאשה כל זמן שלא נישאת ומפקינן הקונס אותו שיעבוד:

טפי לא עביד שליחותיה · הכא לא שייך טעמא דזיעותא כיון דלא נישאת וא"ת ויעשה לה תקנה אחרת כגון שיתן לו לחבירו במתנה והלה יתן לה כמו גבי בת בדרך דמייתי לקמן דאין לומר דווקא בת בדרך ואין לו מה יאכל התירו לו דהא גבי מעשה דבית חורון משמע דאי הוה יהיב ליה מתנה גמורה הוה שרי אבל במילו וי"ל דאין לכן רגילות ליתן בכה"ג דכל שעה ירא שיחזיק בהן המקבל וא"ת ויפקיע כדלקמן וי"ל דהא ודאי לא שרינן אלא בת בדרך הואיל ולא נכנסו המזונות לרשות אחרת משילאו מיד המדיר דגרלה כמו שהן עדיין ברשותו ותקנתא דחנוני הרגיל אצלו איכא למימר דלא שכיח דעבדי טפי משלשים יום הואיל והמדיר אינו אומר לו ליתן לו מעות: **ופרנס** לאו שליחותיה קעביד · השתא סלקא דעתין דאמר ליה ספק לה מזונות ואני פורע ולא דמי להא דמסקינן בריש פרק בתרא דע"ז (דף סג. ושם) אומר אדם לחנוני הרגיל אצלו תן פירות לחמרי ולפועלי ואינו חושש לא משום שביעית ולא משום יין נסך דהתם לא קאמר ליה דליהיב להו שליחותיה עביד לי' יהיב להו יין נסך אבל הכא שליחותיה קא עביד כי יהיב לה שום מזונות: **באומר** כל הזן אינו מפסיד · ולא בעי לשויי בחנוני הרגיל אצלו אומר רבינו יצחק דיעמיד פרנס משמע דמפרנס לה מזונות אבל בחנוני הרגיל אצלו לא מפרנס לה מיהו אומר רבינו שמואל דווקא בכי האי גוונא דאמר בהתם כל הזן אינו מפסיד שרי למימר הכי ובסוף מסקינן נמי דמשני לא מיבעיא כל הזן כו' אי הוה שרי למימר ליחיד הוה ליה למיתני בחנוני הרגיל אצלו אם מזון לא תפסיד והוה משמע לן דבותא טפי: שלא

נעשה כאומר לה · דתש"ג דלא אמר הרי הוא כאומר דודאי אדעתא דהכי אדרה: **כדלא ספקה** · מזונות למעשה ידיה הקנוד לה במסכת תע"פ (נעיל דף סה:): **הא רגילה בהו** · ומשועבד לה: **שהגיע זמן ולא נשאו** · דמדאוריי'תא לא משועבד לה לפיכך חל הנדר דאיסור דאוריי'תא הוא ומדרבנן חייב לזונה לפיכך יעמיד פרנס: **וגיפא** · דהשתא חייב במזונותיה והנדר כבר חל עליו: **הא סברה וקבלה** · יודעת היא שנאסר עליו לזונה וויסת לו: **גבי מומין** · בשלהי פרקין במתניתין: **לענין מזוני מי אמרינן** · סבורה הייתי יודעת היא שאי אפשר לה בלא מזונות: **ופרנס לאו שליחותיה עביד** · בתמיה נמלא עובר על נדרו: **הרי אלו יכתבו ויתנו** · תע"ג דלא אמר ליה לסופר כתוב ה"ג תע"ג דלא אמר ליה זון שלוחיה הוא: **התם קאמר יכתוב** · לשון לוואה לשומע קולו: **בדליקה התירו לומר** · בשבת דמתוך שאדם בהול על ממונו אי לא שרית ליה אתי לכבוי: **לאו למעוטי כי האי גוונא** · בכל איסורין שבתורה: **אלא איסורי שבת** · דחמירי ולא התירו בהן לומר הטוסה לי מלאכה זו אינו מפסיד כדי שישמעו עובדי כוכבים ויעשו, אבל בנדרים לא גזר: **דלעולם קאמר** · לא דמי לשליחות כלל דלא ייחד אים לעשותו אבל רגיל אצלו אימא לא כו' :

ולא נשאו דתנן הגיע זמן ולא נשאו אוכלות משלו ואוכלות בתרומה ומאי שנא עד שלשים יום? עד שלשים יום עביד שליח שליחותיה טפי לא עביד שליח שליחותיה ואבעית אימא שהדירה כשהיא ארוסה, ונישאת, נישאת "הא סברה וקבלה? דאמרה "כסבורה אני שאני יכולה לקבל, עכשיו אין אני יכולה לקבל" אימר דאמרינן הכי גבי מומין, לענין מזוני מי אמרינן הכי? אלא מחוורתא כדשנינן מעיקרא: עד שלשים יום יעמיד פרנס: צרכם לאו שליחותיה קא עביד? אמר רב הונא "באומר "כל הזן אינו מפסיד" אבל אמר הכי לאו שליחותיה קעביד, והתנן *מי שהיה מושלך בבור ואמר כל השומע קולו יבחוב נט בראשה הרי אלו יכתבו ויתנו? הכי השתא התם קאמר "יכתוב" הבא מי קאמר "יזון "כל הזן" קאמר אהא* אמר ר' אמי 'בדליקה התירו לומר "כל המכבה אינו מפסיד" 'בדליקה' למעוטי מאי, לאו למעוטי כי האי גוונא? לא, למעוטי שאר איסורים דשבת אתא רבה *המודר הנאה מחבירו ואין לו מה יאכל ילך אצל חנוני הרגיל אצלו ויאמר לו "איש פלוני מודר הנאה ממני ואיני יודע מה אעשה לו" הוא נותן לו ובא ונוטל מזה הכי הוא דשרי אבל "כל הזן אינו מפסיד" לא, לא מיבעיא קאמר: לא מיבעיא "כל הזן אינו מפסיד" דלעלמא קאמר אבל האי כיון דרגיל אצלו וקאזיל קאמר ליה כמאן דאמר ליה 'זיל הב ליה את' דמי, קמ"ל: *גופא המודר הנאה מחבירו ואין לו מה יאכל הולך אצל חנוני הרגיל אצלו ואומר לו "איש פלוני מודר הנאה ממני ואיני יודע מה אעשה לו" הוא נותן לו ובא ונוטל מזה, *ביתו לבנות, וגדירו לגדור, ושדהו לקצור, הולך אצל פועלין הרגילין אצלו ואומר להן "איש פלוני מודר הנאה ממני ואיני יודע מה אעשה לו" הן עושין עמו ובאין ונוטלים שכרן מזה, "הן מהלכין בדרך ואין עמו מה יאכל נותן לאחר לשום מתנה והלה נוטל ואוכל ומותר, ואם אין שם אחר "מניח על גבי הסלע או על גבי הגדר ואומר "הרי הן מופקרין לכל מי שיחפוץ" והלה נוטל ואוכל ומותר ורבי יומי אוסר אמר רבא *מ"ט דר' יוסי? גזירה משום מעשה

נעשה כאומר לה · דתש"ג דלא אמר הרי הוא כאומר דודאי אדעתא דהכי אדרה: **כדלא ספקה** · מזונות למעשה ידיה הקנוד לה במסכת תע"פ (נעיל דף סה:): **הא רגילה בהו** · ומשועבד לה: **שהגיע זמן ולא נשאו** · דמדאוריי'תא לא משועבד לה לפיכך חל הנדר דאיסור דאוריי'תא הוא ומדרבנן חייב לזונה לפיכך יעמיד פרנס: **וגיפא** · דהשתא חייב במזונותיה והנדר כבר חל עליו: **הא סברה וקבלה** · יודעת היא שנאסר עליו לזונה וויסת לו: **גבי מומין** · בשלהי פרקין במתניתין: **לענין מזוני מי אמרינן** · סבורה הייתי יודעת היא שאי אפשר לה בלא מזונות: **ופרנס לאו שליחותיה עביד** · בתמיה נמלא עובר על נדרו: **הרי אלו יכתבו ויתנו** · תע"ג דלא אמר ליה לסופר כתוב ה"ג תע"ג דלא אמר ליה זון שלוחיה הוא: **התם קאמר יכתוב** · לשון לוואה לשומע קולו: **בדליקה התירו לומר** · בשבת דמתוך שאדם בהול על ממונו אי לא שרית ליה אתי לכבוי: **לאו למעוטי כי האי גוונא** · בכל איסורין שבתורה: **אלא איסורי שבת** · דחמירי ולא התירו בהן לומר הטוסה לי מלאכה זו אינו מפסיד כדי שישמעו עובדי כוכבים ויעשו, אבל בנדרים לא גזר: **דלעולם קאמר** · לא דמי לשליחות כלל דלא ייחד אים לעשותו אבל רגיל אצלו אימא לא כו' :

מעשה

[נעיל נח. [וש"נ] ולקמן קו:]

גלוין הש"ס

גמ' הא סברה וקבלה · עי' מדרים מז ע"א בר"ן ד"ה בעי ממ"ל בשה"ד ונ"ע :

[נעיל נ. מת: מ [נדרים עג:]]

נישין סו.

[שבת קכח.

מדרים מנ. ע"ש

[שם במשנה ע"ב]

[מדרים מג:]

[ושם איתא אומר אדם לחמרי ולפועלי וכו' ונכסוניא שם אב: מוקי לה במתני המקיפו ע"ש]

נוטא/מבנה

(מאיתא) ראשות

תשובות

איך פרנס יכול לתן את אותו של המדיר הנאה הרי הפרנס עושה שליחותו של הבעל ונמצא הבעל אומר לו נדרו

נוטא

המודר הנאה מחבירו ונקנה לאחר איך בכל אחת חבירו יכול לעשות

תוספות רי"ד

דמסקינן לה משיעבודה ל)ה"נ כיון דמשועבד לה לאו כל כמיני' דמסקינ לה לשיעבודה ומהדר באומר לה צאי מעשה ידיך למזונותיך א"ה פרנס למה לי בדלא ספקה אי בדלא ספקה הקי"ל הכי חייל נדרא אמר ר"א בסמסקת לדברים קמנים ואינה מסמסקת לדברים גדולים הני דברים גדולים ה"ד אי דרגילה בהו הא רגילה בהו ואי דלא רגילה בהו פרנס למה לי לא צריכא דרגילה בהו בני נשא וקא

מיגלגלא בהדיה דא"ל עד האידנא גלגילנא בהדך השתא דאדרתן לא מצינא למגלגל בהדך ואי קשיא כיון דרגילה בהו בב"נ קי"ל דשלה עמו ואינה יורדת עמו הא משועבד לה והק"ל י"ל כיון דמגלגלא בהדיה דבה מוחלת לו את כבודה ואינה רוצה לתובעו בהן וכיון שבתורת מחילה קמגלגלה בהדיה לא ובשעה שנדר לשלם היתה עומדת והחיל נדרא ואע"פ שעכשיו הוא מורד בה והיא יכולה לתובעו הנדר כבר חל וכיון שחל רבע א' שוב אינו בטל הלכך א"י לתת לה אותן הדברים שהיתה רגילה בהן אלא ע"י פרנס. וט"ש עד ל' יום לא שמעי אינשי ולא זילא בה מילתא מפי שמעי בה אינשי וזילא מילתא: ופרנס לאו שליחותי' קא עביד א"ר באומר כל הזן אינו מפסיד. וכי אמר הכי לאו שליחותיה קעביד בתמיה והתנן מי שהיה מושלך בבור ואמר כל השומע קולי יתן נט לאשתי הרי אלו יכתבו ויתנו אלמא שליח שויה התם קאמר יכתוב הכא מי אמר יזון כל הזן קאמר. והא"ר אמי בדליקה התירו לומר כל המכבה אינו מפסיד בדליקה למעוטי מאי לאו למעוטי שאר איסורי שבת פי' שלא יאמר כל העושה מלאכה זו אינו מפסיד. מתיב רבא המודר הנאה מחברו ואין לו מה יאכל הולך אצל חנוני הרגיל אצלו וא"ל איש פלוני מודר הנאה ממני וא"י מה אעשה לו והוא נותן ובא ונוטל מזה פי' ואי לתובעו בדין דא"כ הע"ל שלוחו אלא שמוסך באהבתו עליו שישלם לי בגרדת לבו הכי הוא דשרי אבל כל הזן אינו מפסיד לא פי' משמע דשליח שויה. ל"מ כל הזן אינו מפסיד דלעלמא קאמר אבל האי כיון דרגיל אצלו ואזיל וא"ל הב ליה דמי קמ"ל

ר"י

ח) נרקה דל"ל והתנן קונס שאיני עושה וכו' אלמא כיון דמשועבדא ליה לאו כל כמינה דמסקינ ליה לשעבודיה ס"נ וכו' .